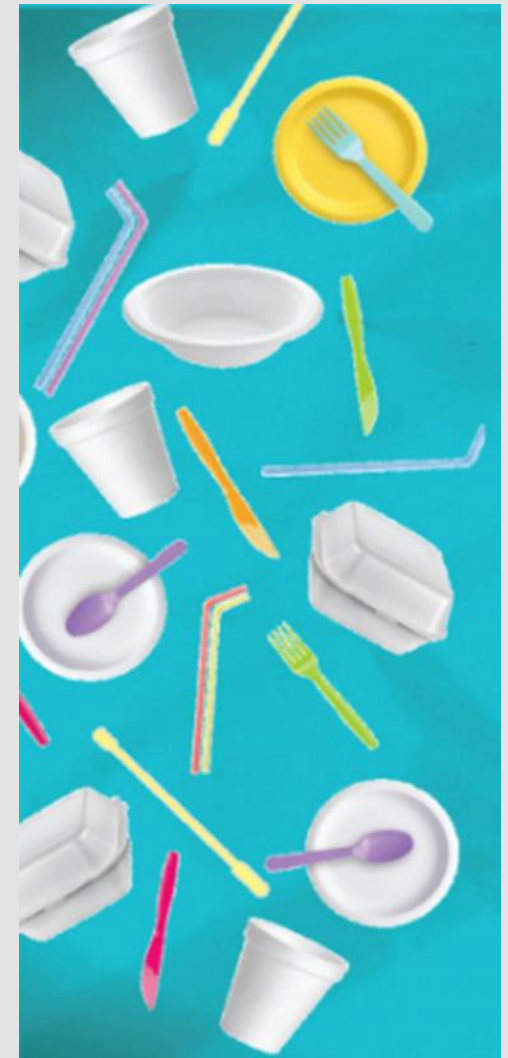

Izvajanje Uredbe o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje

Jana Miklavčič

Sektor za ravnanje z odpadki

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo

Namen SUP Direktive

Preprečitev in zmanjšanje onesnaževanja okolja z odpadki iz plastičnih proizvodov za enkratno uporabo in odpadnim ribolovnim orodjem.

cilji

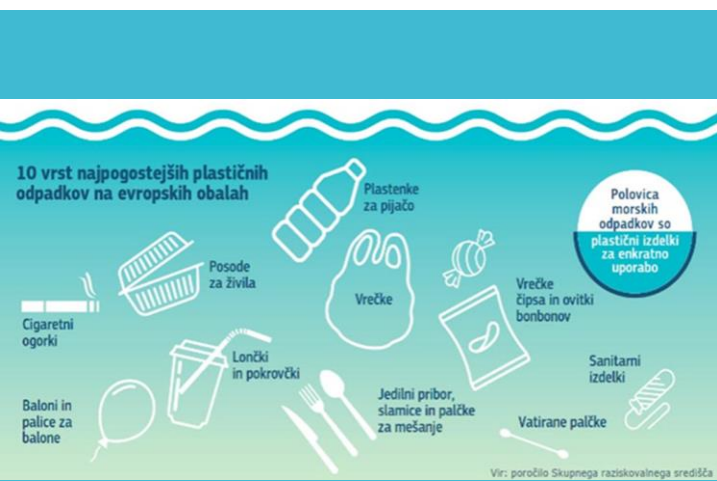
ukrepi

- ❖ zmanjšanje potrošnje/porabe (cilj)
- ❖ zahteve za nekatere proizvode (vsebniki, plastenke pijač)
- ❖ cilji ločenega zbiranja odpadnih plastenk pijač
- ❖ sistem PRO (finančne obveznosti in ozaveščanje proti onesnaževanju okolja)

plastični jedilni pribor (vilice, noži, žlice in palčke),
plastični krožniki,
plastične slamice,
palčke za pritrditev na balone,

posode za živila, izdelane iz ekspandiranega polistirena, kot so škatle za hitro prehrano, s pokrovom ali brez njega, ki se uporablja za hrano, ki je namenjena za takojšnjo zaužitje na kraju samem ali jih potrošniki odnesejo s seboj, in je pripravljena za uporabo brez nadaljnje priprave, kot sta kuhanje, vrenje ali segrevanje,

vsebniki za pijačo iz ekspandiranega polistirena,
lončki za pijačo iz ekspandiranega polistirena,
vatirane palčke iz plastike.

- Sprejem uredbe na vladi: 13.oktober 2022
- Objavljena v UR. listu: 132/22, dne 14.oktober 2022
- Začetek veljavnosti: 29.oktober 2022

Obveznosti, ki se nanašajo na izvajanje Direktive (EU) 2019/904 o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje:

- Uredba o prepovedi dajanja nekaterih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo na trg v Republiki Sloveniji in o označevanju nekaterih plastičnih proizvodov (Uradni list RS, št. [131/21](#), [192/21](#) – ZDPPEUT in [44/22](#) – ZVO-2)
- Zakon o prepovedi dajanja nekaterih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo na trg v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. [192/21](#))
- Uredba o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje (Uradni list RS, št. 132/22)

Vrste nekaterih plastičnih proizvodov

Priloga 1

- **Posode za živila**, tj. posode, kot so škatle s pokrovom ali brez njega, ki se uporabljajo za shranjevanje živil, ki so namenjena za takojšnje zaužitje iz posode na kraju samem ali jih potrošniki odnesejo s seboj ter se običajno zaužijejo iz posode in brez nadaljnje priprave, kot je kuhanje, vrenje ali segrevanje, vključno s posodami za živila, ki se uporabljajo za hitro prehrano ali druge obroke, namenjene za takojšnje zaužitje.
- **Zavitki in ovoji**, izdelani iz prožnega materiala, ki vsebujejo živila za takojšnje zaužitje iz zavitka ali ovoja brez kakršne koli dodatne priprave.
- **Vsebniki za pijačo s prostornino do treh litrov**, tj. posode, ki vsebujejo tekočino, na primer plastenke pijač, vključno z njihovimi pokrovčki in zamaški ter sestavljena embalaža za pijače, vključno z njihovimi pokrovčki in zamaški, razen stekleni ali kovinski vsebniki za pijačo, katerih pokrovčki ali zamaški so izdelani iz plastike.
- **Lončki za pijačo**, vključno z njihovimi pokrovčki in zamaški.
- **Lahke plastične nosilne vreče**, kot so opredeljene v predpisu, ki ureja embalažo in odpadno embalažo.
- **Vlažilni robčki**, tj. predhodno navlaženi robčki za osebno nego in gospodinjsko uporabo.
- **Baloni**, razen balonov za industrijsko ali drugo poklicno rabo in uporabo, ki se ne delijo potrošnikom.
- **Tobačni izdelki s filtri in filtri**, ki se tržijo za uporabo v kombinaciji s tobačnimi izdelki.

- **Ribolovno orodje**, ki vsebuje plastiko.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=OJ:C:2021:216:FULL>

Zavezanci po SUP Uredbi

proizvajalci

organizatorji javnih prireditev, upravljalci avtomatov za prehrano in pijačo, ponudniki pijače in hrane

nosilci skupnih načrtov

javne službe vzdrževanja in čiščenja javnih površin (lokalne, državne – DARS, DRSI) (občine)

predelovalci odpadne mešane embalaže

pooblaščen laboratoriji za vzorčenje (SIST EN ISO/IEC 17025) in izvedbo sortirnih analiz smeti in mešane odpadne embalaže

upravljalci pristanišč, ribiči

MOP, potrošniki

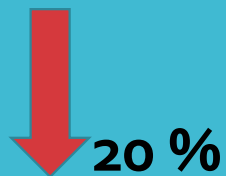

4. člen

SUP Uredbe / A Priloga 1

Cilj zmanjšanja porabe plastičnih proizvodov za enkratno uporabo – plastični lončki in posodice

2022

20 %

2026

Ukrepi za zmanjšanje uporabe SUPp so predpisani za:

- Organizatorja javne prireditve
- Upravljavca avtomata za pijačo
- Ponudnika pijače in hrane

Ukrepi:

- uporaba alternativnih proizvodov
- dopuščanje uporabe lastnih proizvodov
- ozaveščanje potrošnikov

44. člen: od 1.1.2023 dalje

5. člen SUP Uredbe/ B Priloga 1

Zahteve za proizvode

Manjka izvedbeni akt Komisije za poročanje in verificiranje vsebnosti reciklata v plastenkah

► Cilj vsebnosti reciklirane plastike v PET plastenkah pijač, izračunan kot povprečje za vse **PET plastenke pijač**, dane na trg v RS, je od 1. januarja **2025 dalje najmanj 25 %**.

► Cilj vsebnosti reciklata v **plastenkah pijač**, izračunan kot povprečje za vse plastenke pijač, dane na trg v RS, je od 1. januarja **2030 dalje najmanj 30 %**.

Pritrjeni pokrovčki – standard
44. člen: od 3.7.2024 dalje

6. člen / C Priloga 1

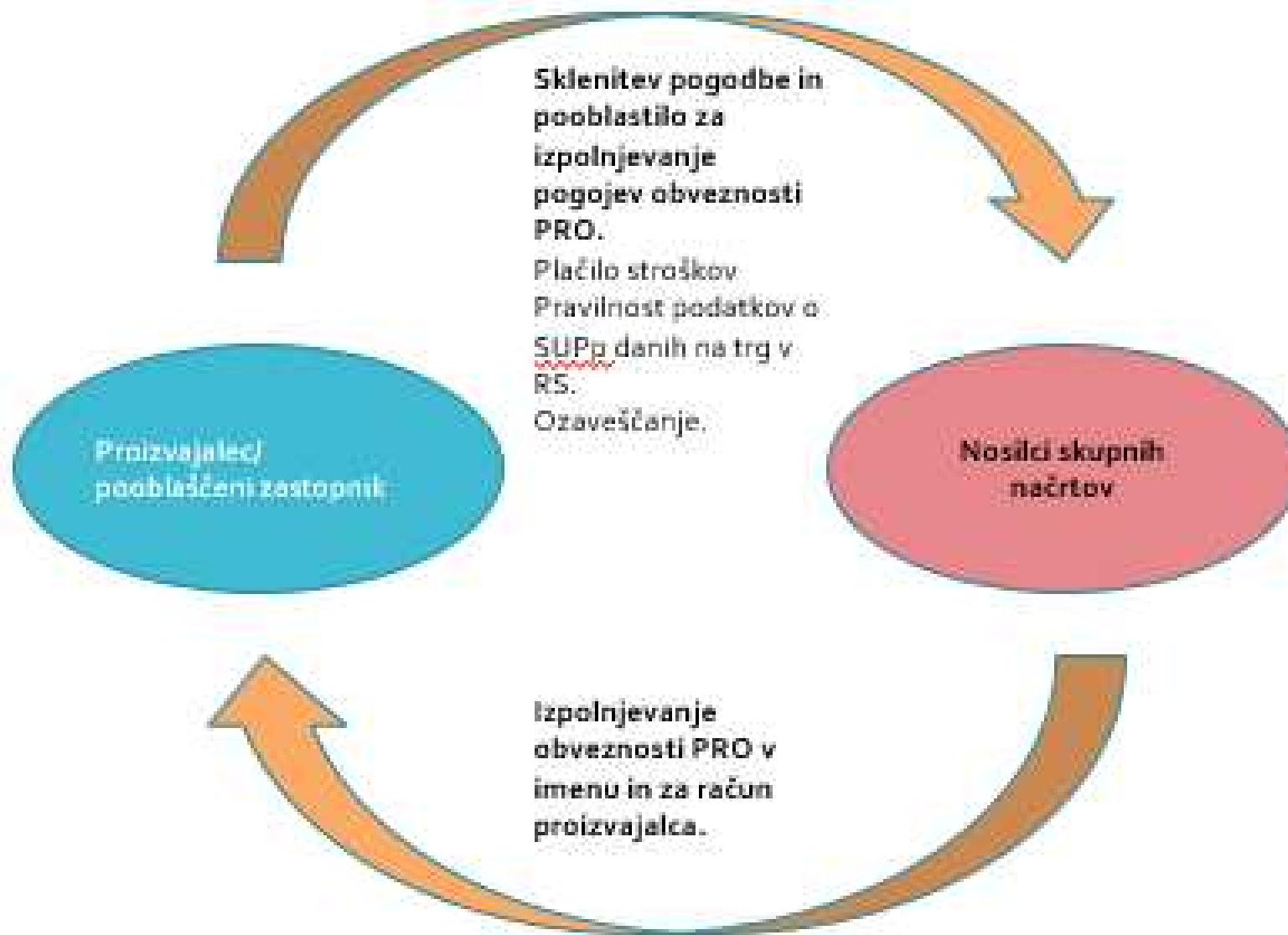
**Proizvajalčeva razširjena
odgovornost (PRO)**

**PRO SUP proizvoda je za proizvajalca in pooblaščenega
zastopnika tujega podjetja:**

- 1. Vpis v evidenco proizvajalcev**
- 2. Vodenje evidence o danih SUPp na trg v RS**
- 3. Poročanje o SUPp danih na trg v RS (nosilcu SN)**
- 4. Plačevanje stroškov – smetenje javne službe, C III lahko tudi
infrastruktura**
- 5. Ozaveščanje, razen proizvajalcev/pooblašč. zastopnika SUPp
C III**

SKUPNO IZPOLNJEVANJE OBVEZNOSTI PRO

9. do 12. člen : Stroški proizvajalca SUP proizvodov / Priloga 3

S
a
n
o
r
t
i
r
n
e

s
m
e
t
i

C I
posode za živila,
zavitki in ovoji,
vsebniki za pijačo (3 L),
lončki za pijačo,
LPN vrečke

OZAVEŠČANJE

STROŠKE ČIŠČENJA OKOLJA ODVRŽENIH SMETI
PREVOZ IN OBDELAVA SMETI

ZBIRANJE ODPADKOV IZ JAVNEGA SISTEMA (stroški delovanja
infrastrukture)
PREVOZ IN OBDELAVA ODPADKOV

C II
vlažilni robčki, baloni

OZAVEŠČANJE

STROŠKE ČIŠČENJA OKOLJA ODVRŽENIH SMETI
PREVOZ IN OBDELAVA SMETI

ZBIRANJE ODPADKOV IZ JAVNEGA SISTEMA
(stroški delovanja infrastrukture)
PREVOZ IN OBDELAVA ODPADKOV

C III
tobačni izdelki s filtri + filtri

CIII + lahko
INFRASTRUKTURA

Ribolovno orodje

LOČENO ZBIRANJE ODPADNEGA RIBOLOVNEGA ORODJA
PREVOZ IN OBDELAVA
OZAVEŠČANJE

11. člen/ Priloga 3: Primer izračuna stroškov

DELEŽ SUP proizvodov V SMETEH X

*vir podatkov: sortirna analiza smeti
(30.9.2023)*

€ STROŠEK SMETI X

vir podatkov: javni sistemi/občina

DELEŽ DANIH SUP proizvodov NA TRG V RS NA NSN

*vir podatkov: proizvajalci, NSN,
izračun MOP, objava UL*

=

€ STROŠEK SMETI (PROIZVAJALCI PIJAČ - NSN)

**pogodba -
sorazmernost**

Proizvajalec pijač

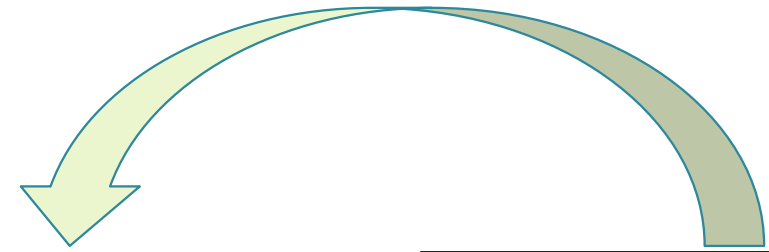

Vpis v evidenco proizvajalcev, sklenitev pogodbe z nosilcem skupnega načrta. Aktivnosti NSN (javne službe, občina, izvajalci sortirnih analiz, priprava skupnega načrta).

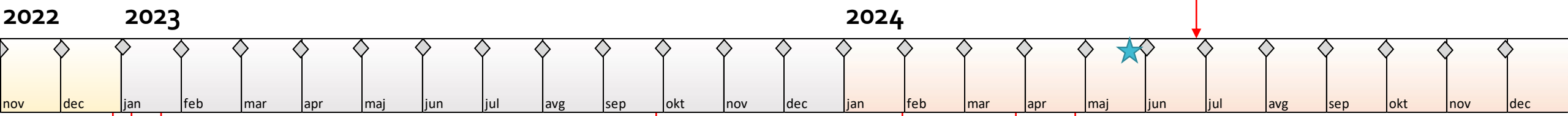
Implementacijski roki SUP Uredbe

34. do 45. člen

NSN = nosilec skupnega načrta

Nosilci skupnih načrtov v imenu proizvajalcev plačilo stroškov smeti 2023

Vodenje evidence o danih SUP proizvodih na trg RS

Ozaveščanje

Nosilec skupnega načrta izvajanje PRO, vpis v evidenco skupnih načrtov

Vlada prvič objavi rezultate sortirnih analiz smeti

Poročilo NSN za leto 2023

Proizvajalec prvič sporoči podatke za leto 2023 o danih proizvodih na trg NSN

Vlada določi deleže plastičnih proizvodov za enkratno uporabo med NSN za leto 2023

1. DELEŽ SUP proizvodov V SMETEH

	Posode za živila	Zavitki in ovoji	Vsebniki za pijačo	Lončki za pijačo	Lahke plastične nosilne vreče	Vlažilni robčki	Baloni	Tobačni izdelki
IJS občine koši	1,88	1,54	8,45	1,90	0,44	/	/	0,42
IJS občine pometi	0,12	0,17	1,11	0,15	0,02	0,02	0,00	0,17
DARS koši	2,52	1,73	11,94	4,70	0,48	/	/	0,59
DARS pometi	0,84	1,03	8,29	1,78	0,24	0,53	0,00	0,12
DRSI koši	1,33	0,94	8,61	1,03	0,28	/	/	0,13
DRSI pometi	2,07	1,00	10,28	1,15	0,28	0,27	0,00	0,05

2. € STROŠEK SMETI

- Relevantni podatki o stroških za zbiranje smeti in čiščenje smetenja na javnih površinah so podatki sistemov javnih služb urejanja, čiščenja, vzdrževanja javnih površin
- Stroške v imenu proizvajalcev plačuje skupni sistem = nosilec skupnega načrta, ki ga je proizvajalec s pogodbo za to pooblastil. Zaračunavanje stroškov nosilca skupnega načrta proizvajalcu je dogovorjena med njima v pogodbi, višina stroškov je odvisna od mase danih SUP proizvodov na trg v RS.
- Občina in upravljavca cest do 31.5. (prvič 2024) nosilec skupnega načrta izdaja račun v skladu z metodologijo iz uredbe, račun po dejavnostih (ker so različni plačniki) Z DOKAZILI o opravljenih storitvah (prvič za leto 2023).
- Nosilec skupnega načrta krije stroške do 30.6. (prvič v letu 2024 za leto izvajanja dejavnosti v letu 2023)

DOKAZILA – RAČUN:

- kraj in datum izdaje računa,
- zaporedna številka računa,
- Ime izdajatelja računa: občine, upravljavca cest in sedež izdajatelja,
- davčna številka izdajatelja,
- Firma nosilca skupnega načrta in sedež prejemnika,
- davčna številka prejemnika,
- datum oz. obdobje opravljene storitve,
- podatki o vrsti opravljene storitve,
- cena in vrednost storitve brez DDV,
- stopnja DDV,
- znesek DDV,
- vrednost z vključenim DDV,
- Podatki kontaktne osebe izdajatelja računa: ime, telefonska številka in e-mail.

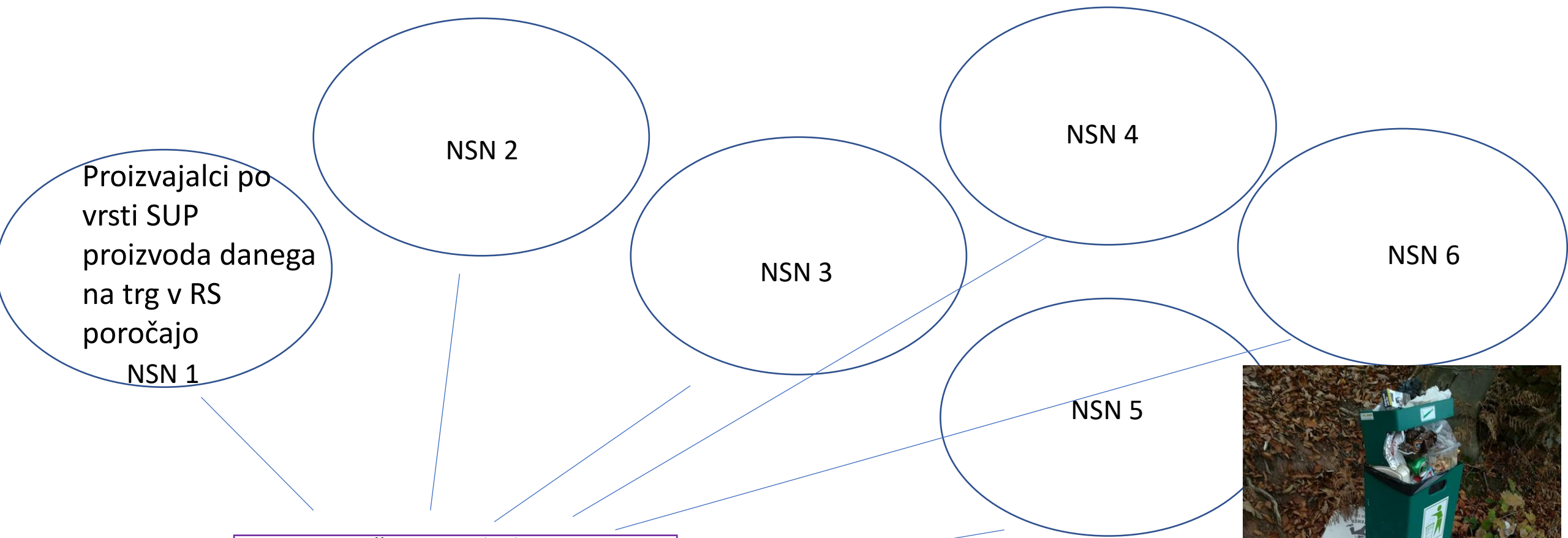
TRANSPARENTNOST

PRORAČUN

PRORAČUNSKA POSTAVKA ZA JAVNE SLUŽBE
PP ZA JAVNE SLUŽBE ČIŠČENJE VZDRŽEVANJE JP
FINANČNA SREDSTVA PRETEKLIH 3 LET JS
FINANČNA SREDSTVA PRETEKLIH 3 LET ZA
ČIŠČENJE SMETENJA (KOŠI IN POMETI)

<https://www.1ka.si/a/159aa2b9>

3. DELEŽ DANIH SUP proizvodov NA TRG V RS NA NSN

ARSO poročanje podatkov MOP izračuna deleže za posamezne vrste SUP proizvodov danih na trg na posameznega nosilca skupnega načrta do 30.4. in objavi v UL

11. člen/ Priloga 3: Primer izračuna stroškov

DELEŽ SUP proizvodov V SMETEH X

vir podatkov: sortirna analiza smeti

(30.9.2023)

€ STROŠEK SMETI OBČINA DARS DRSI X

vir podatkov: javni sistemi/občina

DELEŽ DANIH SUP proizvodov NA TRG V RS NA NSN *vir podatkov: proizvajalci, NSN,*

izračun MOP, objava UL

=

€ STROŠEK SMETI (NSN)

**pogodba -
sorazmernost**

Proizvajalec pijač

Primer izračuna stroškov za proizvajalce pijač v enem NSN

DELEŽ VSEBNIKOV PIJAČ V SMETEH X **€ STROŠEK SMETI** X

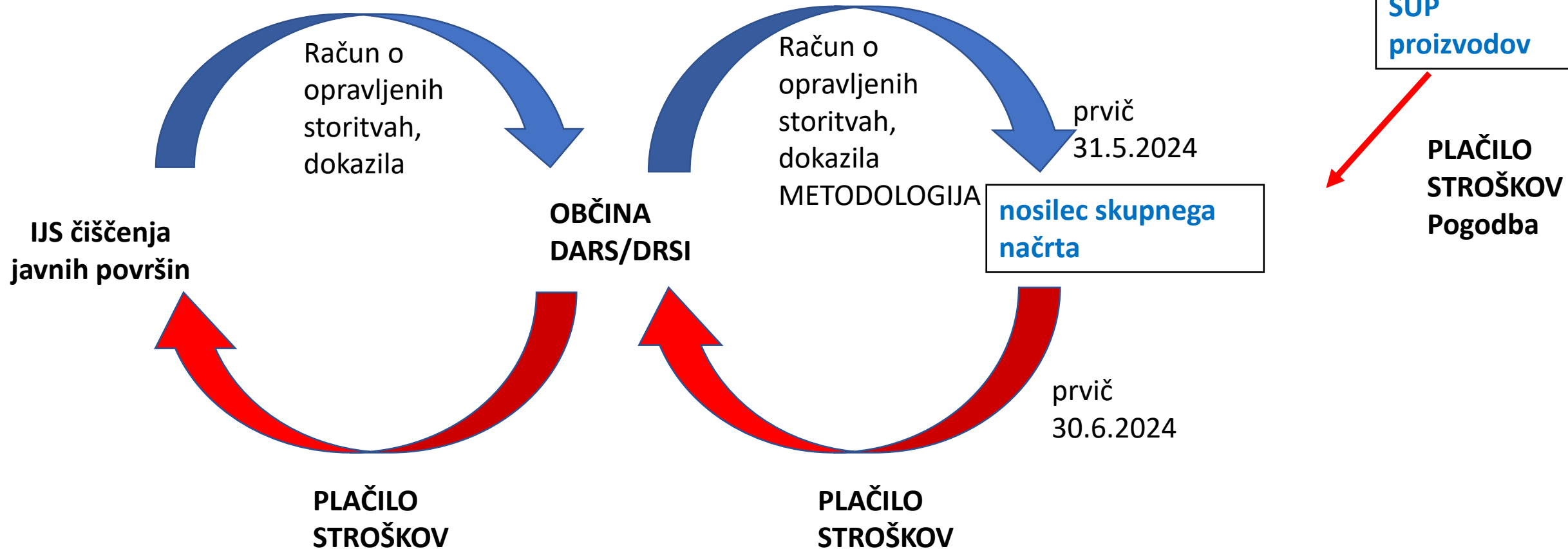
DELEŽ DANIH VSEBNIKOV NA TRG V RS NA NSN =

€ STROŠEK SMETI (PROIZVAJALCI PIJAČ - NSN)

Proizvajalec pijač

10. člen SUP Uredbe / Priloga 3: Stroški v PRO sistemu za proizvajalce SUP proizvodov

1 NSN

prejme 212 računov občin, 1 račun DRSI, 1 račun DARS

1 občina

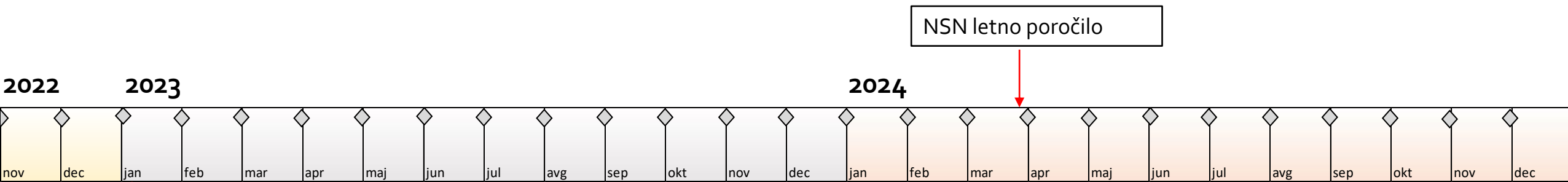
izda toliko računov kot je skupnih PRO sistemov (NSN)

19. člen /Priloga 5: CILJ LZ odpadnih plastenk pijač:

77 %
90 %

2025
2030

Obveznosti izvajalcev obdelave mešane odpadne embalaže in NSN

Izvajanje sortirne analize odpadnih plastenk pijač v mešani odpadni embalaži

€ NSN (proizvajalci pijač)

pod 10.000 ton letno **štiri sortirne analize** (dvakrat v obdobju pomlad/poletje, dvakrat v obdobju jesen/zima), pri čemer mora biti med posameznimi analizami najmanj 60 dni razlike v istem in različnem obdobju.

med 10.000 tonami in 20.000 tonami letno pri izvajalcu obdelave odpadkov (sortiranje), se izvede **osem sortirnih analiz** (štirikrat v obdobju pomlad/poletje, štirikrat v obdobju jesen zima), pri čemer mora biti med posameznimi analizami najmanj 40 dni razlike v istem in različnem obdobju.

med 20.000 tonami in 30.000 tonami letno pri izvajalcu obdelave odpadkov (sortiranje), se izvede **deset sortirnih analiz** (pet-krat v obdobju pomlad/poletje, petkrat v obdobju jesen zima), pri čemer mora biti med posameznimi analizami najmanj 25 dni razlike v istem in različnem obdobju.

nad 30.000 tonami letno pri izvajalcu obdelave odpadkov (sortiranje), se izvede **dvanajst sortirnih analiz**, vsak mesec ena, pri čemer mora biti med posameznimi analizami najmanj 20 dni razlike.

20. člen ozaveščanje

- (1) Proizvajalec plastičnega proizvoda za enkratno uporabo iz dela E Priloge 1 te uredbe in ribolovnega orodja, ki vsebuje plastiko, razen proizvajalec tobačnih izdelkov s filtri in filtri, ki se tržijo za uporabo v kombinaciji s tobačnimi izdelki, vsaj enkrat letno z oglaševalskimi akcijami ali na drug primeren način obvešča potrošnike o:
 1. razpoložljivih alternativnih proizvodih za ponovno uporabo, sistemih za ponovno uporabo in možnostih ravnanja z odpadki navedenih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo in ribolovnega orodja, ki vsebuje plastiko, ter o dobrih praksah na področju ustreznega ravnanja z odpadki v skladu s predpisom, ki ureja odpadke.
 2. negativnem vplivu smetenja in drugega neustreznega odstranjevanja odpadkov navedenih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo in ribolovnega orodja, ki vsebuje plastiko, na okolje, zlasti morsko, ter
 3. vplivu neustreznih načinov odstranjevanja odpadkov navedenih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo na kanalizacijsko omrežje.

Hvala za vašo pozornost.